SVENSKA CANADA-TIDNINGEN HAS THE LARGEST CIRCULATION OF ANY SWEDISH PAPER IN CANADA.

Svenska Canada-Tidningen

The Swedish Canada News

ÅRG. (Year) 24. LÖRNUMMER 5 CENTS. WINNIPEG, MAN., ONSDAGEN DEN 20 DECEMBER, 1916. N:o 51

Julstämning.

Skymningen sjunker väldig öfver världen,
sakta faller sväfvande fjunmjuk snö,
skogen mörknar och fjärran bortom fjärden
hör du en ensam bjällras klagan dö.
Vägen är mjuk af snö som långsamt dalar,
långsamt åka ensamma färdmän fram.
Djupt i kärfva själar en hviskande stämma talar,
väcker minnen af sofvande tiders glam.

Natten faller, men inga stjärnor tändas,
mjuk och mörk är skyn som en sammetsfäll,
frusna färdmäns famlande tankar vändas
mot en längesedan förfluten kväll —
hvar och när — det är ju så längesedan —
år ha kommit och flytt — hvad rör det dem!
Minnen vakna i mörkrets mjukhet medan
tysta tankar söka ett halfglömdt hem.

Hjärtan hvilka frusit i vägens strider,
män som färdats så mången farlig led,
sen, bakom er en ljudlös skara skrider,
en om en, som länkarna i en ked.
i en ked som vi trodde länge bruten,
men som binder rotlösa själar än
vid en tid som, fast längesen förfluten,
stiger upp ur sin graf i kväll igen.

Fjärran skymta ljus ifrån gråa byar,
julljus glimta ut öfver vägens natt,
långsamt dalar snö ifrån mjuka skyar,
ljudet af hofslag dör i drifvan matt.
Färdmän, färdmän, kall blir er vägens vaka,
isar hvarje i släden domnad lem.
Irrande tankar söka sig långt tillbaka —
lycklig den som äger i kväll ett hem!

Bertil Gripenberg.

Hvad har gjorts på fyra år?

Hur moderna broar byggas af American-Scandinavian Foundation.

NAMN UR HÖGEN.

I den kulturella bro, som under de senaste åren af flitiga hjärnor och villiga händer byggts mellan Amerika och de skandinaviska länderna, kan American-Scandinavian Foundation med fullt fog beteckna som hufvudspannet. Stiftelsen har utan gensägelse blifvit den viktigaste faktorn i förmedlandet af andligt utbyte nämnda länder emellan. Och det förmedlingsvärf den åtagit sig har lagts på en bred basis. Man har icke låtit det begränsas till något visst område, utan i stället sökt sträcka det så vidt som möjligt. Synnerligast är det genom sin stipendiefond som stiftelsen kunnat bedrifva denna förmedling. Den ytlige iakttagaren och den kroniske felfinnaren ha kanske ryckt på axlarna, när det blifvit tal om det "kulturella utbytet".

Men "ingen är så blind som den, som ej vill se", säger ett gammalt ordspråk.

Det är nu omkring fyra år sedan stiftelsen såg sig i stånd att anslå medel för utdelandet af stipendier, hvilka skulle sätta skandinaver i stånd att i Amerika fullfölja de studier de förut bedrifvit på sina speciella fält och göra det möjligt för amerikaner att i de skandinaviska länderna rikta sitt vetande. Under dessa år ha femtioåtta stipendier utdelats. Från Sverige, Norge och Danmark ha sändts tjugotvå stipendiater å $750 till Förenta Staterna under dessa fyra år. Antalet skulle hafva varit tjugofyra, men genom krigsutbrottet 1914 orsakades tvenne vakanser. Dessa stipendiater hafva utsetts af stiftelsens rådgifvande nämnder i de tre skandinaviska länderna. Samtliga stipendiater äro moraliskt förpliktade att återvända till sina respektiva hemland efter afslutade studier. De hafva bedrifvit medicinska, elektrotekniska, kemiska, psykologiska, etnologiska, botaniska, juridiska, biblioteks- och jordbruksstu-

(Forts. å sid. 5.)

Arresterad socialistisk borgmästare.

Ernest G. Strand, socialistisk borgmästare i Two Harbors, Minn., blef i onsdags arresterad af sheriff Emil Nelson för att hafva tagit mutor. Äfven f. d. socialistiske borgmästaren William Towl blef arresterad, anklagad för samma brott.

Ett "torrlagdt" Canada är målet.

Dominion Prohibition Committee bildas af nykterhetsledare.

EN KONFERENS I OTTAWA.

En organisation med namnet Dominion Prohibition Committee kom till stånd vid en konferens af nykterhetsledare från alla provinser i Canada, hvilken hölls i Ottawa i torsdags. Komiténs mål blir att arbeta för ett "torrt" Canada.

Mr. Justice E. Lafontaine från Montreal valdes till president för komitén, som består af 24 medlemmar.

Enligt den viktigaste resolutionen, som konferensen antog, skall komitén hos dominiongeregningen och parlamentet anhålla om att en lag, hvilken förbjuder tillverkning af berusande drycker för dryckesändamål i Canada, och som förbjuder import från andra länder, antages såsom en krigsåtgärd.

Äfven andra resolutioner antogos, bl. a. angående stärkandet af provinsernas förbudslagar. Särskildt yrkades på att kommissionshusen, nederlagshusen och annonseringen borttages.

Medlemmar af komitén äro följande personer: Jonathan Rogers, Principal W. H. Vance, Vancouver; A. W. Coone, Edmonton, Alta.; J. A. Virtue, McLeod, Alta.; D. R. Sharpe, Moose Jaw, Sask.; J. W. Stewart, Regina, Sask.; A. M. Fraser, D. B. Harkness, Winnipeg; F. S. Spence, J. Hales, A. S. Grant, Toronto; S. J. Carter, Dr. Joseph Gauvreau, Montreal; Sir Francois Lemieux, Dr. Doiron, Quebec; L. Marshall, W. D. Wilson, Fredericton, N. B.; H. R. Grant, H. Wigle, Halifax, N. S.; George Morris, Summerside, P.E.I.; W. D. Bentley, Charlottetown, P. E. I.

Efter konferensen sammanträdde den nyutsedda komitén. En underkomité tillsattes därvid, hvilken skulle sammanträda som i måndags i Toronto.

Canadas organiserade arbetare mot registrering.

Organiserade arbetare i Canada ämna motsätta sig den registreringsplan, regeringen inom kort ämnar sätta i scen. Alla fackföreningar skola påminnas om att Trades Congress vid sin senaste konferens i en resolution uttalade sig mot hvarje form af registrering. Arbetarna äro emot registrering på grund af dess försmak af allmän värnplikt.

Krigskrönikan.

Framgångsrik framstöt af fransmännen. — Rumänierna retirera alltjämt.

MINISTERKRIS I ÖSTERRIKE

NORGE GIFVER EFTER FÖR TYSKLANDS KRAF.

Onsdagen d. 13 december.

Konung Konstantin af Grekland lär ha befallt allmän mobilisering af de grekiska trupperna. — Premiärminister Lloyd George ligger f. n. sjuk. — Från Petrograd meddelas, att tysk-österrikiska anfall i Rumänien misslyckats, och att ryssarna återtagit de positioner, som de förlorat till tyskarna i trakten väster om Lutsk. Tyskarna rapportera, att de tagit staden Mizil vid järnvägen mellan Ploechti och Buzeu samt äfven byn Urziceni, 20 mil sydost därom. General Nivelle, befälhafvare för de franska trupperna vid Verdun, har utnämnts till öfverbefälhafvare i norr och nordost. Vice amiral Du Fournet, befälhafvare för den allierade skvadronen i grekiskt vatten, har ersatts med amiral Goucher. — Svårartade upplopp ha förekommit i Hamburg. 20,000 personer deltogo och ett tusen blefvo dödade.

Torsdagen d. 14 december.

General Joffre har af den franska presidenten utnämnts till teknisk rådgifvare till regeringen angående krigets förande. — I Rumänien fortsätta tyskar och österrikare att rycka framåt och utmed hela fronten retirera rumänierna i nordostlig riktning. — I Karpaterna och Moldau äro ryssarna på offensiven. — Prins Henry XLI af Reuss stupade den 29 nov. på ryska fronten. Han var 24 år gammal och löjtnant i ett preussiskt kavalleriregemente. — Den österrikiska ministären har afgått. Kejsaren har uppmanat Alexander Spitzmueller att bilda nytt kabinett. — Den franska regeringen har beslutat att införa förbud mot sådana alkoholhaltiga drycker som whiskey, konjak och likörer. — Från Berlin meddelas, att hela större Valakiet är i tyskarnes och österrikarnes händer söder om järnvägen mellan Bukarest och Tchernavoda. — Ytterligare 1,000,000 man har Storbritannien utkallat för krigstjänstgöring. — I underhuset framlade Andrew Bonar

(Forts. å sid. 4.)

Nelson vald.

C. F. Nelson, den liberale kandidaten i Slocan valkrets i British Columbia, förklarades i torsdags vald med en rösts majoritet öfver den konservative kandidaten William Hunter.

Dr. Adler är ansvarig.

Den domstol i Wien, inför hvilken dr. Friedrich Adler, som mördade den österrikiske premiärministern grefve Karl Sturgkh, rannsakats, har förklarat honom fullt klok och ansvarig för mordet. Domstolen har emellertid uppskjutit rättegången för att höra den medicinska fakultetens af universitet åsikt om saken.

Hon. Wm. J. Hanna afgår.

Hon. W. J. Hanna, Ontarios provinssekreterare, har afgått, och W. D. McPherson, M.P.P. för West Toronto, har utnämnts till hans efterträdare. Mr Hanna kvarstår som minister utan portfölj. Dr. George G. Creelman, president för Ontario Agricultural College, Guelph, har utnämnts till landtbrukskommissarie. Någon åkerbruksminister kommer icke tills vidare att utnämnas.

Hårda straff.

Tre af de åtta personer, hvilka stått tilltalade för mord på deputy sheriff James C. Mayon under strejkoroligheterna i Biwabik d. 23 januari, förklarades i fredags i distriktsdomstolen i Duluth, Minn., skyldiga till dråp i första graden. De domdes till 20 års fängelse hvardera. Deras namn äro: Philip Masonovitch, Joe Cernogircevih och Joe Michich. Två andra blefvo frikända.

Ung svensk farmare omkommen.

Under trädfällning nära Arborg, Man., blef farmaren Chas. Peterson från Balmoral i lördags dödad af ett fallande träd. Han var vid tillfället i sällskap med en annan farmare vid namn Jefferson. Liket fördes till Stonewall i måndags morse, där ett post mortem hölls. Den aflidne, som endast var 20 år gammal, åtnjöt det bästa anseende i trakten. Han var ogift och bodde tillsamman med sina föräldrar nära Balmoral.

Ute i svår storm.

Den canadensiska torpedbåten Grisle, stationerad på östkusten, var i början af förra veckan utsatt för en svår storm, som totalt ramponerade fartyget och kom det att läka. Maskinrummet blef fyllt af vatten, och maskinen kunde icke användas. Grisle dref hjälplös för stormen. Sex man gingo öfverbord, och de öfriga hade nära nog uppgifvit allt hopp. Till sist bedarrade emellertid stormen och man lyckades få maskinen i gång. I onsdags kväll kom fartyget in i hamnen i Shelburn, N. S. Rapporter hade förut utsändts öfver hela Canada, att fartyget med säkerhet förlist.

Newfoundlands hydrografi.

Ett inträssant föredrag om detta ämne af statsmeteorologen Sandström i Stockholm.

NYA RÖN.

PLATSEN DÄR HAFVET GÅR STORMEN TILL MÖTES.

Vid Fysikaliska sällskapets i Stockholm sammanträde d. 11 nov. höll statsmeteorologen J. W. Sandström ett inträssant föredrag om Newfoundlands hydrografi. Som detta säkerligen äfven kan inträssera härute, återgifva vi härnedan det hufvudsakliga innehållet af föredraget.

Föredraganden framhöll inledningsvis att efter Titanic-katastrofen ispatrullering hade anordnats i farvatten sydost om Newfoundland. Ett fartyg, försedt med trådlös telegraf, kryssar ständigt omkring i denna trakt och meddelar passagerare- och handelsfartyg om hvar isbergen befinna sig, så att fartygen kunna undvika det farliga området. Vid denna ispatrullering har alltemellanåt någon hydrografisk undersökning af djupare vattenskikt företagits, hvarvid man funnit högst egendomliga temperaturförhållanden. På 100 a 150 meters djup fanns ett synnerligen mäktigt vattenskikt, hvars temperatur var under noll. Detta föranledde den canadensiska regeringen till att låta företa en noggrannare undersökning af området i fråga, till hvilken undersökning kallades experten på detta område, fiskeriinspektören i Norge, dr. Johan Hjort från Bergen. Denne hade gjort två större hydrografiska expeditioner kors och tvärs öfver hela St. Lawrencebukten och Newfoundlandsbankarna, den ena våren och den andra sommaren 1915. Den dynamiska bearbetningen af det sålunda erhållna observationsmaterialet hade uppdragits åt föredraganden.

Hafsvattnet i denna trakt är mycket stabilt skiktat, d. v. s. vattnet i hafsytan har en betydligt mindre specifik vikt än vattnet på större djup. Detta förhållande ger vattnet en hel del egendomliga egenskaper. Så har det t. ex. svårt att bli omrört af vinden. Det lätta ytvattnet visar ingen lust att dyka ned i djupet och det tunga djupvattnet ingen lust att komma upp till ytan. Detta ger vattnet de mest besynnerliga rörelser och en egendomlig motsträfvighet mot vinden, hvilken gör att vattnet ger intryck af att vara af en geléartad konsistens.

Fiskarne på Newfoundlandsbankarna ha ett godt kännetecken på att en storm är i antågande. Så snart hafsvattnet börjar strömma i en viss riktning veta de att en storm kommer från det väderstreck mot hvilket vattnet strömmar. Orsaken till denna enkla, men dock nyttiga stormvarning är en stor underhafsvåg, som uppstår i skiljeytan mellan två vattenskikt af olika specifik vikt, och som följer stormen. Ytvattnet måste passera kammen af denna underhafsvåg bakåt, och strömmar därför med stor kraft mot den antågande stormen.

På grund af jordens rotation omkring sin axel får Labradorströmmen en skrufformig rörelse, sådan att ytvattnet drifver in mot Newfoundlands kust, under det att bottenvattnet strömmar ut från kusten. Då denna trakt dessutom är utsatt för mycken dimma, drifvas fartygen ur sin kurs in mot land, där de stranda. Detta är orsaken till de synnerligen talrika fartygsolyckorna på New foundlands sydostkust.

Vid blandning af Golfströmmens varma och salta vatten med Labradorströmmens kalla och mindre salthaltiga vatten uppstår en blandningsprodukt med större specifik vikt än de båda ursprungliga vattensorterna. Blandningsvattnet sjunker därför ned i djupet och detta är orsaken till Labradorströmmens till synes plötsliga försvinnande i denna trakt. På grund af denna nedsjunkning äger en stark dragning rum till gränsområdet mellan de båda hafsströmmarna, hvarför isbergen söka sig till denna gränslinje. Isbergen påträffas af denna anledning dels där, dels invid Newfoundlands kust, dit de drifvas af jordens rotation, men i midten af Labradorströmmen förekomma de sparsammare eller icke alls.

Det iskallaste mellanskiktet förklarade föredraganden med hjälp af ett af professor Otto Pettersson utfört experiment. I ett kärl hälldes först varmt och salt hafsvatten och ofvanpå detta varmt och mindre salt hafsvatten. Ofvanpå det lätta ytvattnet lades en isbit. Denna afkylde vattnet i sin omgifning, så att det blef tyngre och sjönk ned. Men detta kalla nedsjunkande vatten kunde icke tränga ned i det tunga bottenvattnet, utan utbredde sig ofvanpå detta. Temperatur- och salthaltsfördelningen blef alltså precis densamma som i Newfoundlandsområdet, nämligen varmt och salt bottenvatten, ett mellanskikt af iskallt vatten och slutligen varmt och mindre salt ytvatten. Därmed är det ådagalagdt att det för fisket på Newfoundlandsbankarna så viktiga kalla mellanskiktet är en följd af issmältningen under våren därstädes.

Svensk ingeniör med framgång.

Ingeniör S. Bylander från London är konsulterande ingeniör vid Manitobas parlamentsbygge.

EN AF ENGLANDS FRÄMSTA BYGNADSINGENIÖRER.

Flera af våra läsare, åtminstone i Winnipeg, ha nog då och då lagt märke till ett svenskt namn i samband med redogörelser i de engelskspråkliga tidningarna för det nya parlamentsbygget i Manitoba. Detta namn är ingeniör S. Bylander, och det är kanske säkrast att redan nu nämna, att det icke är något ofördelaktigt som sagts om honom — tvärtom. Man får så lätt misstankar, när man hör talas om detta sorgliga bygge! Mr Bylander är konsulterande ingeniör vid bygget och i denna kapacitet har han nedlagt ett synnerligen förtjänstfullt arbete. Som han dessutom är en af Englands främste bygnadsingeniörer, bör det vara på sin plats att presentera honom i en svensk tidning i Canada, då han nu befinner sig här i landet.

Ingeniör Bylander är född i Sverige och är som sagdt känd som en af Englands främste civilingeniörer i bygnadsfacket. Han utförde ritningen till stålarbetet för den första bygnaden med stålstomme i London år 1905, nämligen Ritz Hotel i Piccadilly. Några år förut praktiserade han i New York, Förenta Staterna, och man har otvifvelaktigt honom att tacka för införandet i England af amerikanska konstruktionsmetoder i samband med användandet af stålstomme.

Före revideringen af Londons bygnadsförening af 1909 var Ritz Hotel bygdt enligt de gamla bygnadsreglerna, och den nya förordningen är i stort sedt lika New Yorks bygnadsförordning, som vid den tiden var gällande, och har betydligt bidragit till bättre konstruktionsarbeten i London.

Mr Bylander kom till London från New York år 1902 för att hafva öfverinseende öfver ritningen till konstruktionen af stålstommen för Carlton hotel i Johannesburg, Sydafrika. Hans afsikt var att inom sex månader återvända till New York, men som han hade stor framgång med sitt arbete i London och trifdes utmärkt där, stannade han och har utfört kanske viktigare saker i bygnadskonstruktion än någon annan nu lefvande ingeniör i London. Han har där utfört ritningen till och varit ansvarig ingeniör för konstruktionen af flera af de största bygnaderna i världsstaden vid Thames. Särskildt kan Royal Automobile Club Building i Pall Mall nämnas, som otvifvelaktigt är det mest luxuösa och storslagna klubbhuset i England, ja, kanske i hela världen.

I hörnet af Pall Mall och Cockspur st. i London ligger Ocianic House, där White Star Line, Red Star Line och andra stora ångbåtslinjer ha sina kontor. Stålarbetet för denna bygnad är äfven planlagdt af mr Bylander. Building Construction Co. hade sina kontor i denna bygnad, och mr Bylander var under flera år chefingeniör för denna firma.

Det kan vara af intrasse för personer i Canada att höra, att mr Bylander var engagerad i samband med förberedelserna för en Canadian Government Building, som skulle ha förlagts till Kingsway och Strand i London. Denna bygnad skulle ha försetts med ett torn och blifvit 25 våningar hög.

Mr Bylander var konsulterande ingeniör och uppgjorde planerna för Australian House i London, hvilken bygnad nu är nästan färdig.

En modärn kontorsbygnad, som nyligen uppförts i Westminster, och för hvilken mr Bylander var ingeniör, anvåbdes f. n. af det brittiska krigsdepartementet.

Den största bygnaden med stålstomme i England är antagligen magasinsbygnaden för Calice Printers Association i Manchester, för hvilken mr Bylander äfven var ingeniör. Denna bygnad har kolossala dimensioner och är enastående i sitt slag.

Ingeniör Bylander är mr F. W. Simon, F.R.I.B.A., arkitekten för det nya parlamentsbygget i Winnipeg, behjälplig med den reviderade planen för kupolen och har äfven tjänstgjort som konsulterande ingenjör för mr Simon och regeringen i samband med bygget i allmänhet och caissonerna i synnerhet. Han var här sommaren 1915 och återvände hit i våras och ämnar kvarstanna i Winnipeg för att hafva öfverinseende öfver arbetet på det nya kapitoliet. Han har äfven uppgjort planen och ledt arbetet för tunneln under Broadway, från kraftstationen till parlamentsbygnaden. Han höll nyligen ett föredrag inför Canadian Society of Civil Engineers i Manitoba universitet, för hvilket han erhöll ampla loford från fackmannahåll.

Ingeniör Bylander är konsulterande ingeniör och har till specialitet bygnadskonstruktioner. I sitt kontor i London har han uppgjort planen för många bygnader i London och annorstädes. Han har varit ordförande för Junior Institution of Engineers i London och är medlem af flera tekniska föreningar. Han har erhållit medalj

S. Bylander.

för föredrag han höll inför tekniska föreningar i London om Royal Automobile Club Building och bygnader med stålstomme i London. Han har skrifvit flera artiklar i facktidningar och är välkänd bland arkitekter, ingeniörer och bygmästare i London. Han är medlem af British Engineering Standards committee och lär vara dess ende utländska medlem.

Ingeniör Bylander föddes i Sverige 1876 och aflade 1897 ingeniörsexamen vid Borås tekniska högskola. Han praktiserade, såsom studerandena vid de tekniska skolorna göra, i fabriker och på ritkontor och var ritare och assisterande ingeniör i Sverige under några år, innan han begaf sig till Tyskland för att skaffa sig mera praktisk utbildning. Från Tyskland begaf han sig till Förenta Staterna och sedan, såsom redan nämnts, till England. Nu befinner sig ingeniör Bylander i Canada, och han uppgifver, att han trifs utmärkt här. Nästa sommar bär det emellertid antagligen åter i väg tillbaka till London.

Prof. Muensterberg aflider plötsligt

Den kände tyske professorn dör under föreläsning.

TYSKLANDS FÖRSVARARE I U. S.

Professorn i psykologi vid Harvard universitet, Hugo Münsterberg, afled i lördags under en föreläsning inför en klass i Radcliffe college i Cambridge, Mass.

Prof. Münsterberg syntes plötsligt gripas af ett svimningsanfall, då han stod i talarstolen. Hans unga åhörare tillkallade genast läkare, hvilken anlände då professorn utandades sin sista suck.

Hugo Münsterberg var född i Danzig, Tyskland, år 1863. Han aflade examen vid Leipzigs och Heidelbergs universitet. Münsterberg var professor i psykologi vid Harvard universitet sedan 1892. Han har författat många uppmärksammade böcker i sin vetenskap. Han var en af Tysklands varmaste försvarare i Förenta Staterna och i anledning däraf i början af kriget utsatt för mycken smutskastning från de engelskspråkliga tidningarna i Canada.

Polens regent utsedd.

Ärkehertig Carl Stephan af österrike har utsetts till Polens regent. Val af konung kommer antagligen senare att hållas. Den nye regenten är kusin till framlidne kejsar Franz Joseph och är 56 år gammal.

Pärsvärdighet åt canadensare.

Konung George har förlänat Sir William Aitkin, medlem af det brittiska parlamentet, pärsvärdighet, meddelas från London. Han var förut officiellt ögonvittne för de canadensiska trupperna och är född i Canada.

Afliden uppfinnare.

Öfverste Ole Herman Krag, som förut tillhört den norska armén, och som är uppfinnare af Krag-Jörgensen geväret, antaget af Förenta Staternas armé, afled i onsdags i Paris i en ålder af 79 år.

Afliden parlamentsledamot.

William Gray, M.P. för London, Ont., sedan 1915, afled i tisdags f. v. i Victoria hospital i London efter en längre tids sjukdom. Mr Gray, som var född i Newcastle, Ont., var 54 år gammal. Han var konservativ till sin läggning.

En hafvets dotter.

Från Seattle meddelas, att barken James Johnson anländt dit. Dess kapten är svensk och hans namn är H. O. Hanson. Han har en sju år gammal dotter, Evelyn, med sig. Flickan är född på hafvet och har under de senaste fyra åren följt fadern på alla hans resor. Fartyget afgår i dagarna till Australien och Evelyn följer med.

Fredsdufva

Centralmakterna säga sig vara villiga att sluta fred, men endast på egna villkor.

FÖR AFVÄPNING.

FREDSANBUDET SKEPTISKT MOTTAGET AF ENTENTEN.

När tidningen går i press meddelas, att premiärminister Lloyd George i går i underhuset svarade på fredsförslagen från centralmakterna. Lloyd George ställde sig absolut afvisande gentemot dessa fredsförslag. Han sade, att de allierade icke kunna tänka på några underhandlingar, förrän centralmakterna visat sig vara beredda på de allierades villkor, de enda, på hvilka fred kan slutas. Storbritannien kommer att svara gemensamt med sina allierade. Lloyd George ansåg, att centralmakternas fredsförslag ingåfvo mycket liten förhoppning om en varaktig fred. Om en varaktig fred skall blifva verklighet, måste militarismen ur världen.

Förra veckans största händelse i världskriget, att döma af den allmänna uppmärksamhet den väckt och kanske också med afseende på dess betydelse för framtiden — fast den dock är tvifvelaktig — är icke hvad som tilldragit sig på slagfälten, utan hvad som i tisdags f. v. utgick från Berlin. Helt säkert har det varit under förberedelse en längre tid, men det har skett i allsköns tysthet. Och nu kom det som en plötslig öfverraskning.

Rikskansleren von Bethmann-Hollweg inkallade helt oväntadt tyska riksdagen och sessionen blef den mest betydelsefulla sedan krigsförklaringen gjordes.

Han tillkännagaf nu att Tyskland tillsammans med sina bundsförvanter samma dag på morgonen "i medvetande om sitt ansvar inför Gud, inför sig själfva och inför mänskligheten" erbjudit sina fiender att underhandla om fred.

Kanslärens tal, hvarunder han redan i början gjorde det uppseendeväc-

(Forts. å sid. 4.)

ÖDELÄGGANDE ELDSVÅDA.

Affärsdistriktet i Summerside, P.E.I.I, förstöres.

Affärsdistriktet i Summerside, Prince Edward Island, utanför Charlottetown, härjades i onsdags af en häftig eldsvåda. Den materiella förlusten beräknas till $325,000. Hur elden uppstått, är man icke ännu på det klara med.

FYRA SYSKON DRUNKNADE

En hemsk olycka.

En drunkningsolycka af ovanligt upprörande beskaffenhet har i dagarna inträffat i Njurunda, Sverige. Fyra barn i åldern 8—14 år, två gossar och två flickor, barn till torparen J. O. Åberg, hade härom dagen begifvit sig ut på sjön Mingen för att åka kälke. Nyfallen snö täckte den svaga isen, hvarför barnen sorglöst aflägsnade sig från stranden. Plötsligt brast isen, och alla fyra kommo i vattnet.

En person, som från land iakttagit händelsen, sökte skynda till undsättning, men den svaga isen, som ej bar en fullvuxen person, gjorde det omöjligt för honom att nå ut till vaken, där barnen höllo sig fast i iskanten. Äfven försök att utlägga stänger till de nödställdas hjälp misslyckades. Först sedan flera personer tillskyndat lyckades man få ut en eka på isen och sålmedels nå fram till vaken. Men barnen hade då måst släppa sitt tag i iskanten och samtliga försvunnit i djupet.

Efter en god stunds draggning med båtshakar lyckades man åter få upp de små, men alla upplifningsförsök voro förgäfves. Den af olyckan så hårdt drabbade familjen räknade 7 barn.

Tjugo omkomma.

Tjugo grufarbetare omkommo i en explosion, som förstörde Reedy och Ryan kolgrufva vid Stony City förliden onsdag, meddelas från Pittsburg, Pa.

Regeringens inpiskare afgår.

Öfverste John Stanfield, M.P. för Colchester och regeringens inpiskare, har afgått som parlamentsledamot. Orsaken därtill är missnöje med det sätt på hvilket regeringsjärnvägarna i Nova Scotia skötas. Hans broder Frank Stanfield, M.P.P. för samma county, har äfven afgått.

Försäljningen af danska Västindiska öarna.

Från Köpenhamn telegraferades i måndags, att den danska regeringen på grund af resultatet af folkomröstningen anser sig berättigad att fortsätta underhandlingarna om försäljningen af de danska Västindiska öarna. Omkring 40 proc. af valmännen röstade. Oppositionen mot försäljningen var större än man väntat. Afgörandet ligger emellertid hos riksdagen, och man väntar, att utgången af folkomröstningen skall stärka den grupp inom det liberala partiet, som är emot försäljningen.